

DO SMOLENÍC PRICHÁDZA VIAC ZÁBAVY PRE DETI ▶ 2

MEDVEDÍ CESNAK: ZELENÝ POKLAD NAŠICH LESOV ▶ 3

NEMILOVAŤ KNIHU ZNAMENÁ NEMILOVAŤ MÚDROST ▶ 4

Úvodník

Od vydania posledného čísla Smoleničana prešlo už niekoľko mesiacov. Áno, žijeme a stále sme tu. Vlnajšia smolenická jeseň však bola veľmi náročná, hektická a hlavne plná zmien. Čas vianočný a prakticky celú zimu sme preto využili na oddych. Podpora, ktorú ste nám vyjadrili vo voľbách, nás každopádne utvrdila v tom, že pokračovať v rozbehnutom projekte má zmysel. Týmto vám ešte raz ďakujeme! Počas zimy sme tak zároveň premýšľali ako ďalej. Akonáhle nám sponzori pomohli vyriešiť otázku financií, vrhli sme sa na nemenej dôležitú otázku obsahu.

Keď sme pred rokom vydávali úplne prvé číslo, našou snahou bolo, aby ste v Smoleničanovi našli informácie o udalostiach, radoostiach a problémoch v obci, ale aj o zaujímavých ľuďoch, ktorí tu žijú. Nikdy sme nechceli byť a ani nebudeme patriť do zástupu anonymných hrdinov, ktorí sa pod svoje názory nepodpíšu. Ani kritikmi, ktorí len kritizujú a nič neurobia.

To je odpoveď na otázku ako ďalej. Smoleničan ostáva priestorom pre všetkých, ktorí sa nehanbia vyjadriť svoj názor na obec, či už je pozitívny alebo negatívny. Skrátka, tieto noviny budeme naďalej tvoriť spolu s vami, rozvíjať ich a hlavne sa nimi budeme baviť. Pretože nie je nič lepšie ako pracovať na niečom čo vás baví. Tešíme sa na vás a vaše príspevky aj v roku 2015!

Pavol Púchly, predseda OZ

Pokračujeme aj v roku 2015

Tomáš Púchly

Sériu vlnajších kultúrnych akcií sme ukončili malým prekvapením. V spolupráci s firmou HappyLife a MŠ Lienka sme v decembri pripravili pre najmenších Smoleničanov Pesničkovo – divadelnú šou známej pesničkárky Fíhy Tralala. Podujatie to bolo vydarené, o čom svedčila hojná účasť, no najmä rozžiarené oči detí a spokojní rodičia. Program spestril aj Mikuláš so svojou suitou. Mali čo robiť, aby zvládli množstvo detí, ktoré im chceli niečo zarecitovať a zaspievať.

S koncom roka však prišiel čas aj na rekapituláciu a zhodnotenie našich aktivít. Zamýšľali sme sa nad každým z dvanástich kultúrnych podujatí, ktoré sme pre vás pripravili v priebehu roka 2014. Každé malo svoje čaro. A na tento rok chystáme výber z toho najlepšieho.

Prvou akciou v roku 2015 bude burza kníh spojená s burzou detských hračiek. Uskutoční sa v priebehu mája vďaka spolupráci s pani Lančaričovou a pani Wallnerovou. V júni budeme pokračovať vzdelávacou akciou o bezpečnosti na našich cestách. V lete sa môžete tešiť na prvý ročník Smolenického kultúrneho leta, v rámci ktorého by sme radi zopakovali aj úspešný nedeľný piknik s programom pre deti aj dospelých. Všetky možné variácie na tému jablka si priblížime a ochutnáme na októbrových Jablkových hodoch, kde opäť radi privítame vaše výrobky z jablák. Tie najlepšie samozrejme aj oceníme. A aby sme nezabudli ani na čas mikulášsky, pre našich najmenších máme pripravené opäť nejaké to prekvapenie.

To je aspoň v stručnosti prehľad pripravovaných akcií na tento rok. Podrobnosti vám prinesieme ako vždy pred ich samotným konaním. Prajeme vám príjemnú zábavu!

Do Smoleníc prichádza viac zábavy pre deti

Andrea Malgot

S príchodom nového roka do našej obce zavial priaznivý vietor zmien a na svojich krídlach priniesol dobrú správu pre všetky detičky v Smoleniciach i v okolí. Rodičia detí SMŠ Lienka si vyhrnuli rukávy a dali sa do práce. V spolupráci so sympatizantmi tejto materskej školy a ľuďmi aktívne podporujúcimi zdravý a hravý rozvoj detí v predškolskom veku 12. decembra 2014 založili nové občianske združenie Smolenická Lienka.

Smolenickí i nesmolenickí rodičia, ktorí s dôverou zverili detičky do tohto predškolského zariadenia takýmto gestom dali najavo, že majú záujem o to, aby sa aktívne podieľali na príprave podujatí pre deti žijúce v našej obci a aj deti z blízkeho okolia. Chcú tak podporiť doterajšie aktivity SMŠ Lienka, a to i formou, ktorú si materská škola z hľadiska svojho štatútu neziskovej organizácie dovoliť nesmele – finančnou odmenou za zrealizované projekty.

Plán aktivít sa už pomaly naplňa. Pripravujú sa projekty s iniciatívou pomoci rodinám v núdzi z hľadiska materiálneho zabezpečenia detičiek do školy i škôlky. Taktiež projekt vytvárania príležitostí stretávania

OZ Smolenická Lienka má už pár zasadnutí za sebou a práca v tíme rodičov je veľmi príjemná a otvorená.

Je vidieť, že súčasní členovia sú ochotní pre deti Smoleníc a okolia urobiť veľa, a dokonca na to postupne prichádzajú i prostriedky. Veľmi ma teší úprimný záujem rodičov a sympatizantov. Prekvapilo ma, že našim krokom a aktivitám už teraz venuje pozornosť toľko ľudí, ktorí v SMŠ Lienka dokonca ani nemajú v edukačnej starostlivosti deti, prípadne nie sú ani zo Smoleníc. Jednoducho je im sympatické to,

čo sa pre deti v Lienke robí a aktivity, smerované k folklóru, detskému divadlu a spevu, vrelo podporujú. Podľa spätnej väzby, ktorú dostávame rodičia oceňujú najmä to, že sa aktivity pre deti v predškolskom veku zintenzívnili a môže sa na nich zúčastňovať ktokoľvek s deťmi. Bez rozdielu škôlok či príslušnosti k obci. Verím, že našich súčasných i budúcich sympatizantov a členov nesklameme. Plán s aktivitami pre deti sa nám plní a na svoje si prídu všetci tí, ktorí radi vidia svoje deti tvoriť, tancovať a tešiť sa zo života. Na našich podujatiach i stretnutiach OZ ste vítaní!

Jana Slezáková,
štatutárka OZ Smolenická Lienka

sa našich najmenších a najstarších Smoleničanov pri spoločnom tvorení, projekt práce mamičiek s detičkami vo forme spoločných zážitkových programov či projekt so zameraním na aktivity umelcov, ktorí majú ochotu vyčarovať úsmev na tvári deťom v našej obci v ktoromkoľvek ročnom období (ako bola Fiha tralala).

Máte sa veru na čo tešiť. S novým občianskym združením prichádza do Smoleníc viac zábavy pre vaše deti.

Vítaný je ktokoľvek s úprimným záujmom o tvorenie pre deti bez rozdielu veku. Stačí dobrá nálada a chuť spolupracovať.

Členské v novozriadennom občianskom združení je skutočne symbolické: 10 eur ročne. Výhoda členstva v OZ Smolenická Lienka však bude zreteľná, a to predovšetkým na vstupnom na akciách organizovaných novým OZ. Tešíme sa na spoločné tvorenie s vami!

Jar nám opäť odhaľuje neporiadok v obci

Silvia Hríňová

Určite sa už všetci tešíte na príchod jari, na prvé hrejivé lúče slnka, na krásny pohľad zobúdajúcej sa prírody zo zimného spánku a slnkom zaliatej krajiny. Každé obdobie má svoje čaro, no jar špeciálne.

Tá nám ako jediná po roztopení sa poslednej vločky snehu ukáže, čo všetko človek spáchal na prírode a ako macošsky sa k nej chová. Odhalí nám neporiadok na uliciach, v korytách potokov aj na lúkach. A nielen na tých pod zámkom. Koľko plastových a sklenených fliaš alebo krabičiek od cigariet nájdeme len tak pohodených kade-tade?

Je to obraz človeka, ako sa chová k prírode a svojmu okoliu. Je to v nás, a preto treba deti už od malička viesť k tomu, aby odpad hádzali tam, kam patrí. V prvom rade ich to však musia naučiť

V celej dedine chýbajú kvalitné odpadkové koše, ktoré by sa dali ľahko vyprázdniť pri zbere odpadu.

rodičia. Tí sú predsa vzorom všetkého. Keď mamička alebo ocko hodí na zem papier z keksíkov alebo čokolády, urobí to nabadúce aj dieťa.

Lenže tu majú Smolenice problém. V celej dedine totiž chýbajú kvalitné odpadkové koše, ktoré by sa dali ľahko vyprázdniť pri zbere odpadu. Ocenili by to aj turisti – domáci aj zahraniční. Nestačí len zopár starých, nevkusných a hrdzavých košov umiestnených na zastávkach autobusov, z ktorých sa navyše mnohokrát sypú smeti na zem len preto, že ich nemá kto vyprázdniť.

No hlavne, nebojme sa upozorniť nevychovaných ľudí, že si neprajeme, aby nám tu rozhadzovali odpadky po zemi. Smolenice sú pekná obec, no treba ju neustále rozvíjať a skrášľovať. Ide tu predsa aj o to, čo sa o našej obci hovorí a bude hovoriť. Snažme sa, nech vyzerá tak, aby sa o nej hovorilo len v dobrom.

Medvedí cesnak: Zelený poklad našich lesov

Smolenice sa môžu popýšiť jedným z pokladov, ktorý sa ukáže ľudským očiam zjavne a zreteľne iba raz do roka. A to práve v tomto období – na jar. Odbitím prvých marcových hodín sa v celom Smolenickom krase rozvinuli zelené lístky, podobné tým konvalinkovým. Reč je o medved'om cesnaku, prvom poslovi jari. Jeho vôňa sa čoskoro rozšíri po celom okolí vďaka jeho nápaditým bielym kvetom, pripomínajúcim tak trochu snehové vločky. Je dobré vedieť, že táto rastlina má svoj veľký význam v každoročnej jarnej očiste tela. Aspoň pre tých, ktorí sa rozhodli urobiť niečo pre svoje zdravie, no zároveň si ctia rady našich predkov a vydali sa skôr tradičnou cestou bez výraznej pomoci chémie.

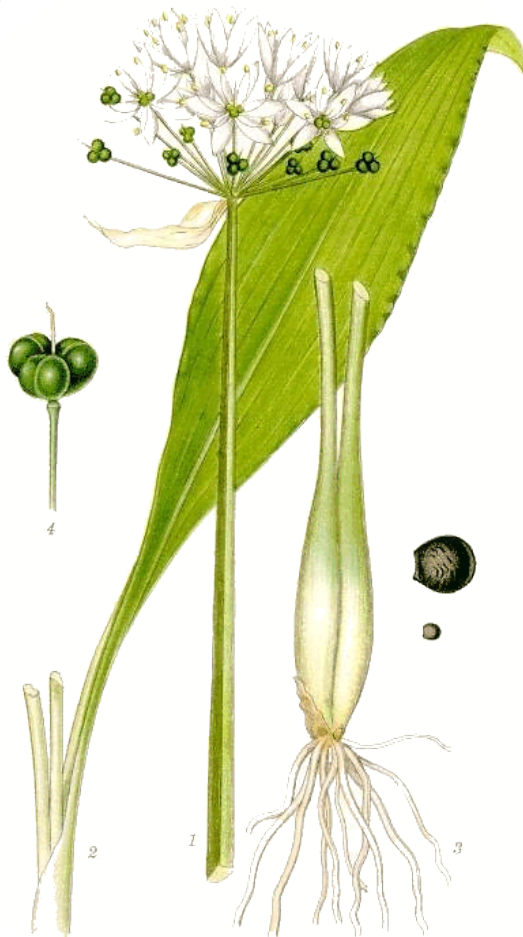
Medvedí cesnak (*Allium ursinum*), ľudovo medvedí lenek alebo divý cesnak, je vyhľadávaný z rôznych dôvodov. Smolenice a okolité dedinky sa v tomto zelenom poklade doslova kúpu. Pre mnohých hľadajúcich ale nie je ani zďaleka samozrejmosťou. Neveríte? Presvedčte sa o tom sami. Priložená mapa jeho výskytu vám napovie, aké šťastie máme, že si túto vitamínovú bombu môžeme dopriať v niektorých prípadoch doslova zo záhrady či od plotu. Táto cesnakovo voňajúca rastlina nedostala pomenovanie po medved'ovi náhodou. Naši predkovia sa totiž domnievali, že ju medved' vyhľadáva po dlhom zimnom spánku ako prvú s cieľom vyčistiť si krv, črevá a žalúdok. Či je to pravda, nevedno. Ak v Smolenickom krase medved'a stretnete, skúste sa ho popýtať.

Sila medvedieho cesnaku spočíva v jeho schopnosti prečistiť krv, očistnej funkcii (spúšťa veľmi silnú očistu žlčníka a pečene) a schopnosti odhlieniť organizmus. Platí pravidlo, že ak sa očistí pečeň, vyčistí sa koža. Ak sa prečistí krv, uľaví sa cievam a srdcu i krvnému tlaku. Ak sa prečistia črevá, uľaví sa zahlieneným dýchacím cestám. Naš organizmus pracuje ako dobre nastavené švajčiarske hodinky, kde všetko so všetkým súvisí. Stačí poznať súvislosti medzi orgánmi a ich prirodzenú spoluprácu. Veľmi silnou pomôckou pre naše tvorenie je v tomto prípade poznatok čínskej medicíny a takzvaných orgánových hodín. Je veľmi zaujímavé každú jar sledovať, čo je schopná urobiť s vaším telom kytička medvedieho cesnaku. Spracovanie silnej rastliny je najviac účinné jej požitím v čerstvej forme, prípadne konzerváciou v oleji a čistom alkohole ako tinktúre. Každý z týchto spôsobov použitia má svoj špecifický význam pri odstraňovaní zdravotných ťažkostí.

Medvedí cesnak má na jar ešte pár zelených pomocníkov, ktorých by ste mohli spoznať a použiť na jarne upratovanie vo svojom tele. Možno si poviete, že je ešte skoro a v prírode pre vás nič zelené na jadenie nerastie. Nie je to celkom tak. Naši priatelia, Karpatskí pecúchovia, ktorí sa pozorovaniu prírody, zvykom našich predkov a vareniu venujú už roky, odporúčajú všetkým, čo chcú dať telu na jar dobrý základ, tieto veci:

Pesto či polievku z medvedieho cesnaku (spojením jeho čerstvých listov, kozím alebo iným syrom, oleja a orieškov), naklíčenie semiačok žeruchy, šošovice a iných plodín (v dnešnej dobe bez problémov nájdete dostatok informácií aj na internete) a takzvané pickles (rýchlokvasenú zeleninu podľa vášho výberu s kapustou) ako pestrú prílohu k vášmu hlavnému jedlu. Nezabudnite i na čerstvé lístky bazy čiernej, brezy a púpavy. Tieto rastlinky výborne čistia pečeň a žlčník. Z tohto dôvodu by mali žlčníkári s medvedím cesnakom opatrne, aby neskončili v nemocnici so žlčníkovým záchvatom. Radšej po troške. Viac tým telu pomôžete.

Mesiac marec je inak známy silnou záťažou pre žlčník a v apríli je na rade zasusediaca pečeň. Ľudia v tomto období bývajú škriepivejší, viac rozladenejší a náchylnejší k sváru. Preto je lepšie si v tomto jarnom mesiaci tieto vplyvy tela plne

uvedomiť, podporiť zdravie prechádzkou a pokojom v duši, aby bola predovšetkým zdravá vaša myseľ. Tak sa o seba pekne postarajte a vybehnite do prírody načerpať silu zelene. Napríklad zberom medvedieho cesnaku na jarnú špenátovo-cesnakovú polievku. Určite tým potešíte svoje telo aj chuťové poháriky.

Peter Malgot a Andrea Malgot, zakladatelia spoločnosti HappyLife pôsobiacej v oblasti tvorby a predaja biopotravín i zdravej výživy

Nemilovať knihu znamená nemilovať múdrosť

Daša Lančaričová

Slávny pedagóg Jan Amos Komenský povedal: „Nemilovať knihu, znamená nemilovať múdrosť a nemilovať múdrosť, znamená stávať sa hlupákom.“

Mesiac marec už tradične spájame nielen s príchodom jari, ale aj s mesiacom knihy. Tento prívlastok možno už nevnímame tak intenzívne ako kedysi, keď bolo oveľa menej možností vzdelávania a získavania informácií ako dnes. No napriek tomu má literatúra v bežnom i študentskom živote svoje stále a nezastupiteľné miesto. Zdrojom stretnutí s knihami odjakživa nie sú len kníhkupectvá a vlastné domáce knižné zbierky, ale svoje miesto tu majú aj knižnice. A teraz najmä v mestách populárne „knihobúdky.“

Marec je mesiacom knihy už od roku 1955, kedy bol v bývalom Československu vyhlásený na počesť Mateja Hrebendu. Tento legendárny širiteľ slovenskej a českej knihy, a tým aj osvetly a vzdelanosti, sa narodil aj zomrel v marci (10.3. 1796 – 16.3. 1880). Hoci bol slepý, natoľko miloval knihy, že sa mu stali osudom. Putoval po Gemi,

Malohonte až do Viedne, zbieral a zachraňoval staré tlače a rukopisy. Medzi slovenských vlastencov a vzdelancov roznášal nové slovenské a české knihy najmä od vydavateľov Gašpara Fejérpataky - Belopotockého z Liptovského Mikuláša a Karla Amerlinga z Prahy. Zaslúžil sa tým o rozvíjanie slovenského národného povedomia a života v obdo-

Marec je mesiacom knihy už od roku 1955, kedy bol v bývalom Československu vyhlásený na počesť Mateja Hrebendu, legendárneho širiteľa slovenskej a českej knihy.

bí národného obrodzenia. Rozširovaním obľúbených kalendárov a populárnej spisby medzi pospolitým slovenským ľuďom sa zaslúžil, že aj chudobní a nevzdelaní ľudia spoznávali knižnú kultúru a získavali prehľad o verejnom dianí. Svoju súkromnú zbierku venoval Matici slovenskej a prvému slovenskému Gymnáziumu v Revúcej.

Do mesiaca knihy vhodne zapadol aj Týždeň slovenských knižníc, ktorý vyhlásila Slovenská asociácia knižníc v roku 1999 a pravidelne sa organizuje posledný marcový týždeň. Cieľom tejto akcie je pripomenúť, že aj v období informácie, moderných informačných technológií a počítačov má kniha svoje opodstatnenie a význam. Aj samotná kniha prechádza nevyhnutným vývojom od rukopisnej, cez tlačennú až po elektronickú podobu. Od kvality papiera, alebo nápaditosti obalu. Nie je však podstatná jej podoba, ale význam, ktorý kniha mala v histórii a má aj v súčasnosti pre spoločnosť a jednotlivca.

Kniha – najlepší priateľ človeka, nemierna studnica vedomostí, objavov, zaujímavostí, radosti, slz, nevšedných opisov, pocitov. Sprevádza nás celým životom. Od prvých detských rozprávok, cez náučnú a odbornú študijnú literatúru, dievčenské romány, napínavé chlapčenské knihy, cez cestopisy, zaujímavosti zo sveta zvierat či histórie. Ponúka nespočetné množstvo možností výberu podľa potrieb každého čitateľa. Čítajme svojim deťom, vnukom. Obohacujeme ich rozhľad, slovnú zásobu a bohatstvo prejavu.

Občasník Smoleničan
Ročník II/ číslo 1/ 19. marec 2015
EV 4941/14, ISSN 1339-5750
Vydáva: Smolenice pre ľudí, o.z.
Adresa: Komenského 53, 919 04 Smolenice
IČO: 42296757

Redakčná rada: Pavol Púchly, Peter Malgot, Andrea Malgot, Tomáš Púchly
Šéfredaktor: Tomáš Púchly

Web: smolenican.sk
E-mail: redakcia@smolenican.sk

Sponzor:

